

בין אחמד למוחמד

זיוה רון: לוחמת בשטח בנוי, שירים, הוצאת גוונים 2006, 47 עמ'

זיוה רון היא משוררת וציירת. לא הכרתי את ספר שיריה הראשון *שירים חפוזים*, אבל זה שאל מול עיני הוא קובץ מקסים, ואני מוכן בחמדה לצטט את הכתוב על עטיפת הספר ולהגיד שאכן, הוא "ספר מדיר, משעשע, פוגע, מתגעגע". בספר שירים שרובם תל אביבי. השם כמו נקשר

לצה"ל ולפעולותיו, אך לא. הלוחמה התל אביבית קשורה גם בשטח הבנוי שבסידרת השירים הקצרה של זיוה רון 'שיפוצים 1', 'שיפוצים 2' ו'שיפוצים 3'. בשירים אלה אנחנו הקוראים עוקבים אחר עקבות הכותבת, מוצאים בתיאוריה את עקבותינו, מסכימים, אולי בניעות-מה, או בהרכנת ראש, למה שהיא כותבת, בכוחה הציורי, בכוחה האירוני, הסרקסטי לעתים - ובכל זאת באהבה גדולה. תל אביב שלה ב"שיפוציה" היא עיר שאי-אפשר לה בלעדיה, למרות ש"אצלנו כלבים בקיר משתינים / וקבלן שיפוצים עומד חזל אונים / שכנים רוצים מעלית, / נגד שכנים שלא רוצים / אגרוף אלוהים...".

זיוה רון נוגעת כביכול ב"עניינים קטנים" אבל אלה מצביעים על יכולות ביטוי ובעיקר יכולות של ראייה משווה. תל אביב היא ג'ונגל אורבני - "בסתיו בארה"ב נושרים עלים אדומים" היא כותבת, "ובחצר ביתי נושרים עטיפות של גונים, / בדלי סיגריות וקונדומים". התבוננותה בסביבה היא ישירה, מדויקת. ב'שיפוצים 2' היא כותבת: "אני היה בין אחמד למוחמד / במרכז תל אביב / הם פועלי בניין ואני דייר / כל הזמן מכסים את החלון / ביריעות ניילון..." (עמ' 11). כלומר, וזה ברור. הנגיעה היא אמיתית, ולמרות שלפנינו איוושהי "השוואה" חברתית: הערבים נמצאים כאן בתל אביב. הם "חוטבי העצים" והיא דיירת 'סובלת', כי שעה שהם מתיזים צבע סינתטי - הלוא קשה לה לנשום - אבל בקושי הנשימה שלה יש משהו עורף, משווה, מחד - הם, הערבים,

טלי אוקמן

פעם היה הרבה יותר קל להיות יפה

מיקדש לטול

פעם

היה הרבה יותר קל להיות יפה.
הייתי נועצת סכה בשער ומיד ציני כלם היו מאירות
והם היו קוראים בגאווה, "וואו, איזו יפה!"

גדלתי.

הייתי יושבת לארוחות הבקר עם בעלי
כשפתנו היתה באה מחדרה עם סכות השער הרבות שהיו לה.
היא היתה מבקשת את עזרתי בסרוקה לקראת הגן.
סרבתי לומר לה שהיא יפה.
בעלי היה כועס.
הוא תמיד אמר.

היום

אינני יפה. בתי יודעת זאת. שולחת
לי כל שנה תמונה שלה עם נכדתי קצוצת השער, על פי צו האפנה החדשה.
היא עצמה אינה מסתפרת.
סכה מעטרת את שערה
והיא מישירה מבטה אל המצלמה ואינה מחיכת.

בפראפראזה על אחד משיריו הנהדרים של ביאליק שוב היא מתנסחת בצורה ייחודית. שלה. בדיוק: "יש לי ימים חנוך לויניים קשים / יש לי ימים דוד אבידניים מייאשים / אין לי גן ובאר אין לי. / איני יושבת תחת אוג כבד צל. / אין לי תל ירקרק / השומר סוד אל / דווקא יש לי רע עיף / אך הוא מגדף..."

איזה קונטרפונקט משעשע, גם מכאיב במידה, ובכל הכתוב של זיוה רון - מצאתי אהבה גדולה, לעיר שלה-שלי, ביקורת ו"דקדוק" מדויק וגושם. ■

משה בן-שואל

עובדים במרכז העיר תל אביב, אך היא הכותבת, "לומדת ערבית באמצע העיר / מעבר לקיר". כל כך פשוט, כל כך אופטימי למרות הזרות. אך מעבר לאירוניה ולסרקום, שיש בהם רוגו מעט ושם של שיר שכולו הפוך על הפוך, היא שוב נוגעת באיפכא-מסתברא של החיים בתל אביב. לעתים, דומה, שהיא מחיה שנים תל אביביות שאולי השתנו - אבל תמיד קיים תו היכרון המדויק. ההומור (ציניות?) של זיוה רון מוצא נתיבים גם אל הארספואטיקה, בשיר קצרצר ושמו "משורר יקר" והיא כותבת: "משורר בעל אמיציה ומרפקים / הוציא ספרים מבהיקים ויפים. / אך לא מבריקים למרות הכרזו, / לא חכמים למרות הפרומו..."